

# KRYNICKIE *wieści*

Nr 32 2/2024



Fot. Beata Galan-Smól, Przedwiośnie w dolinie Kryniczanki



Gminny  
Ośrodek  
Kultury  
w Krynicach

Biuletyn informacyjno-kulturalny gminy Krynice

[www.facebook.com/GokKrynice1/](https://www.facebook.com/GokKrynice1/) [www.krynice.naszgok.pl](http://www.krynice.naszgok.pl)



**Gminny Ośrodek Kultury w Krynicach  
realizuje projekt pn. „W obronie Wysiedlanych”**

Zadanie dofinansowane jest ze środków Biura „Niepodległa” w ramach Programu Dotacyjnego „Niepodległa”

**Zadania projektowe:**

**Inscenizacja Bitwy pod Zaborecznem  
Mural „Pamięć Zaboreczna”  
Wystawa „Gmina Krynice i jej mieszkańcy w II wojnie światowej”**

Całkowita wartość projektu: 82 000 zł  
Wartość dofinansowania z Programu Dotacyjnego „Niepodległa”: 66 200 zł  
Okres realizacji projektu: 01.03.2024 r. – 31.05.2024 r.

PROJEKT „W OBRONIE WYSIEDLANYCH”  
Dofinansowano ze środków Biura „Niepodległa” w ramach Programu Dotacyjnego „Niepodległa”



**V REKONSTRUKCJA  
BITWY POD ZABORECZNEM  
I RÓŻĄ**

ZABORECZNO ————— 28 KWIECZNIA 2024

**Godz. 12.30**

- Odsłonięcie muralu Pamięć Zaboreczna
- Otwarcie wystawy Gmina Krynice i jej mieszkańcy w II wojnie światowej

**Godz. 13.30**

- Rekonstrukcja Bitwy pod Zaborecznem i Różą 1-2 lutego 1943

**Godz. 14.30**

- Pokaz sprzętu wojskowego
- Poczęstunek – grochówka wojskowa

Fot. Krzysztof Kurzejski  
Fot. Mirosław Chmiel

PATRONAT HONOROWY  
Wójt Gminy Krynice



ORGANIZATOR  
Gminny Ośrodek Kultury w Krynicach



PARTNERZY  
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Krynice  
Muzeum Regionalne im. dra Janusza Petera w Tomaszowie Lubelskim

PATRONAT MEDIALNY  
TVP3 Lublin

Polskie Radio Lublin  
Katolickie Radio Zamość



Wójt Gminy Krynice

Parafia pw. Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Krasnobrodzie  
Mieszkańcy wsi Zaboreczno i Kolonii Partyzantów

*Zapraszają*

na uroczystości patriotyczno-religijne  
upamiętniające walki

**POD ZABORECZNEM I RÓŻĄ**

Kolonia Partyzantów ————— 28 KWIECZNIA 2024

**godz. 10.00**

- złożenie wieńców i zapalenie zniczy pod pomnikiem

Zaboreczno ————— 28 KWIECZNIA 2024

**godz. 11.00**

- msza święta w intencji żołnierzy Batalionów Chłopskich i Armii Krajowej

Po mszy świętej zachęcamy do obejrzenia

**V REKONSTRUKCJI  
BITWY POD ZABORECZNEM I RÓŻĄ**

Po rekonstrukcji nastąpi odsłonięcie muralu Pamięć Zaboreczna  
oraz otwarcie wystawy Gmina Krynice i jej mieszkańcy w II wojnie światowej

Fot. Krzysztof Kurzejski  
Fot. Mirosław Chmiel

## Inwestycje w gminie Krynice – bieżące i planowane

Gmina Krynice nie zwalnia tempa w realizowanych inwestycjach. W marcu br. zostały ogłoszone dwa przetargi na realizację inwestycji: **Rozbudowa infrastruktury wodociągowej na terenie gminy Krynice oraz Budowa i modernizacja dróg gminnych i wewnętrznych w miejscowości Dzierążnia**. W ramach inwestycji **„Rozbudowa infrastruktury wodociągowej na terenie gminy Krynice”** będą prowadzone prace w Antoniówce i Krynicach. Pierwsze zadanie będzie polegać na budowie nowego zbiornika na wodę oraz sieci wodociągowej z przyłączami o łącznej długości prawie 6,5 kilometra w Antoniówce w stronę miejscowości Budy. – Nowa sieć zastąpi starą, wykonaną jeszcze z materiałów zawierających azbest. Po zakończeniu tej inwestycji dostęp do gminnego wodociągu będą mieć wszyscy mieszkańcy Antoniówki. W Krynicach trzeba wybudować pompownię wody, żeby podnieść ciśnienie w sieci. Obecnie woda jest tutaj dostarczana systemem grawitacyjnym, a to nie wystarcza, by zapewnić bezpieczeństwo przeciwpożarowe na wymaganym poziomie – mówi wójt gminy Krynice Jacek Wiśniewski.

Większość kosztów inwestycji samorząd pokryje dotacją z ósmej edycji Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład”. W ramach inwestycji **„Budowa i modernizacja dróg gminnych i wewnętrznych w miejscowości Dzierążnia”** planowana jest przebudowa drogi wewnętrznej w miejscowości Dzierążnia – dawne osiedle PGR oraz modernizacja drogi gminnej nr 111557L w miejscowości Dzierążnia. Także i na te inwestycje pozyskano środki z Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład”.

W II kwartale 2024 r. planowane jest ogłoszenie przetargu na inwestycję pn. **„Budowa i modernizacja budynków pełniących funkcje kulturalne na terenie Gminy Krynice”** w ramach której m.in. zostanie wybudowana świetlica w Zadnodze, zaś w III kwartale

2024 r. planowane jest ogłoszenie przetargu na inwestycję pn. **„Przebudowa i modernizacja infrastruktury drogowej na terenie Gminy Krynice”**. Realizacja ww. inwestycji przewidziana jest na 2025 r. Inwestycje zostaną dofinansowane ze środków Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład”.

W 2025 roku gmina Krynice będzie mogła zrealizować inwestycję dzięki dotacji, którą otrzyma z Programu Inwestycji Strategicznych „Rozświetlamy Polskę”. Zamiast obecnych starych lamp sodowych i rtęciowych przy drogach gminnych i powiatowych w gminie Krynice pojawią się nowe, energooszczędne lampy LED.



– Oprócz poprawy bezpieczeństwa pieszych, kierowców i innych użytkowników ruchu drogowego, spodziewamy się, że inwestycja przyniesie znaczną obniżkę kosztów energii. To oznacza mniejsze obciążenie dla naszego budżetu, a poza tym będziemy mogli rozważyć, na przykład wydłużenie czasu oświetlenia dróg – mówi wójt gminy Krynice Jacek Wiśniewski.

W grudniu 2023 r. Rząd ogłosił listę wniosków o przyznanie dotacji na modernizację infrastruktury oświetleniowej, które zostały zaakceptowane do dofinansowania. Łącznie podzielił

prawie 1 miliard złotych, z czego gmina Krynice otrzyma prawie 520 tysięcy zł. Szacunkowy koszt inwestycji **„Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie Gminy Krynice”** sięga około 600 tysięcy złotych, z czego 80 procent powinna stanowić dotacja z programu „Rozświetlamy Polskę”, reszta to wkład własny samorządu. Faktyczny koszt inwestycji okaże się po rozstrzygnięciu przetargu na wykonanie robót, którego ogłoszenie planowane jest na III kwartał 2024 r.

Ważną inwestycją dla mieszkańców gminy Krynice jest **„Wykonanie prac konserwatorskich na obiektach zabytkowych na terenie Gminy Krynice”**, której re-



alizacja zaplanowana jest na lata 2024-2025. W ramach inwestycji zostanie wykonany remont sygnaturki i posadowienia kościoła pw. Świętego Stanisława Biskupa w Krynicach oraz remont bocznych ołtarzy w kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Dzierążni. Inwestycje zostaną dofinansowane ze środków Rządowego Programu Inwestycji Strategicznych „Polski Ład”.

Tekst: Ewelina Kuśmierczuk,  
Kinga Walawander i Piotr Saputa  
UG Krynice  
Fot. Beata Gałan-Smół

# Złote Gody



**W** mroźny poranek, 9 stycznia br., w gminie Krynice odbyła się uroczystość jubileuszy pięćdziesięciolecia pożycia małżeńskiego dla 12 par z gminy Krynice. Szanowni Jubilaci Złotych Godów to: Maria i Roman Burda z Polan, Józefa i Jan Cikowie ze Zwiartowa-Kolonii, Teresa i Henryk Grzeszczukowie ze Zwiartowa-Kolonii, Leokadia i Edward Molendowie z Zaborecznego, Maria i Ryszard Dumałowie z Krynicy, Maria i Stanisław Kramarczukowie ze Zwiartowa, Jadwiga i Adolf Masłoszowie z Krynicy, Zofia i Stanisław Opalińscy z Majdanu Krynickiego, Jadwiga i Jan Posikatowie z Huty Dzierążyń-



skiej, Zofia i Czesław Walawander z Antoniówki, Zofia i Stanisław Wilanowscy z Krynicy oraz Halina i Marian Wojciechowscy z Dzierążni. Złoty jubileusz dla par rozpoczęła uroczysta msza św. w kościele parafialnym w Krynicy. Mszę odprawili: ks. proboszcz Mariusz Łoza oraz ks. proboszcz Czesław Gołdyn. Druga część uroczystości odbyła się w Gminnym Ośrodku

Kultury w Krynicy. Aktu dekoracji medalami przyznanymi przez Prezydenta RP dla par, które przeżyły w jednym związku co najmniej 50 lat dokonał Wójt Gminy Krynicy Jacek Wiśniewski. Jubilaci odebrali również dyplomy i kwiaty od wójta gminy oraz od starosty tomaszowskiego, które w jego imieniu wręczyła radna powiatowa Halina Czarnecka. W uroczystości brali

udział również Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Krynicy Agnieszka Michalczuk, Przewodnicząca Rady Gminy Krynicy Bogumiła Dziubińska, Skarbnik Gminy Krynicy Sylwia Pitura oraz Sekretarz Gminy Krynicy Marcin Kurzępa i księża. Małżonkowie i ich goście uczcili jubileusz okolicznościowym tortem, wszyscy życzyli jubilatom dużo zdrowia i kolejnych przeżytych razem małżeńskich rocznic.

W części artystycznej wystąpił Ludowy Zespół Śpiewaczy „Pojednanie” pod kierunkiem Marii Smołąg. Jubilaci usłyszeli piosenki z dawnych lat i tradycyjne „Sto lat”.

*Tekst Agnieszka Michalczuk, fot. Joanna Jamroż, Małgorzata Stojko, Kinga Walawander*

## 200 lat dla Feliksi Bochenek

Najstarsza mieszkanka gminy Krynice Feliksa Bochenek z Dzierążni skończyła 100 lat. Z tej okazji z gratulacjami i życzeniami jubilatkę odwiedzili przedstawiciele władz gminnych. Pani Feliksa urodziła się w mroźny dzień 4 lutego 1924 roku w Dzierążni. Wójt gminy Krynice Jacek Wiśniewski, sekretarz Marcin Kurzępa, kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Agnieszka Michalczuk i radna z Dzierążni Halina Cik przekazali dostojnej Jubilatce list gratulacyjny, upominki i kwiaty, a przedstawiciel Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wręczył jej dokumenty, potwierdzające przyznanie dodatkowej emerytury specjalnej, przysługującej osobom, które ukończyły sto lat. Pani Feliksa Bochenek z domu Lizut to postać znana nie tylko w najbliższej okolicy. Jako 15-latką podczas pacyfikacji Dzierążni w styczniu 1943 roku uratowała 9-miesięczne dziecko. Podczas II wojny światowej pomagała również miejscowym partyzantom. Przez całe życie zajmowała się gospodarstwem rolnym, które do 1992 roku prowadziła razem z mężem



Augustynem, oraz wychowywaniem dzieci. Dochowała się 5 dzieci, w tym 2 synów i 3 córek, a także 8 wnucząt i 8 prawnuków. – Mimo sędziwego wieku Pani Feliksa ma znakomitą pamięć, która pozwala jej z niemal fotograficzną dokładnością odtworzyć wydarzenia z czasów II wojny światowej. Jest osobą niezwykle

pogodną i uśmiechniętą, a rozmowa z nią jest czystą przyjemnością – podsumowali wizytę u szacownej Jubilatki członkowie gminnej delegacji. Życzymy Szanownej Jubilatce samych radości i nieustannego zdrowia na następne długie lata.

*Tekst Włodzimierz Sierociuk/  
ias24.eu, fot. Marcin Kurzępa*

## Międzygminne Halowe Zawody Sportowo-Pożarnicze

17 lutego 2024 r. w Gminie Telatyn odbyły się Międzygminne Zawody Sportowo-Pożarnicze MDP, w których uczestniczyły drużyny z Gminy Telatyn i Gminy Krynice. W zawodach startowało

11 drużyn. Naszą gminę reprezentowały MDP z Huty Dzierążyńskiej (dwie drużyny chłopięce), Krynicy (jedna drużyna chłopięca) i Zadnogi (dwie drużyny dziewczęce i jedna chłopięca). Rywalizacja była zacie-

kła, ostatecznie drużyny z naszej gminy zajęły następujące miejsca: **Drużyna dziewczęca:**

- » I miejsce - Pierwsza Drużyna z Zadnogi
- » II miejsce - Druga Drużyna z Zadnogi

### **Drużyna chłopięca:**

- » I miejsce - Drużyna z Zadnogi
- » II miejsce - Pierwsza Drużyna z Huty Dzierążyńskiej
- » III miejsce - Drużyna z Krynicy
- » IV miejsce - Druga Drużyna z Huty Dzierążyńskiej

Nagrody dla uczestników ufundował wójt pan Jacek Wiśniewski.

Wójt gminy pan Jacek Wiśniewski serdecznie gratuluje drużynom i życzy dalszych sukcesów.

*Tekst i fot. Małgorzata Jamroz  
Ug Krynice*



## Dotacje dla Ochotniczych Straży Pożarnych

**L**ubelskie wspiera OSP! Także Ochotnicze Straże Pożarne z terenu naszej gminy. 5 marca b.r. Zarząd Województwa Lubelskiego podjął uchwałę w sprawie przyznania dotacji w otwartym konkursie ofert dla organizacji pozarządowych lubelskie wspiera OSP” na łączną kwotę 12 mln zł (dokładnie 11 999 929,90 zł). Prawie 1 mln zł. otrzymają jednostki OSP z terenu powiatu tomaszowskiego z przeznaczeniem na doposażenie w sprzęt służący ochronie życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem oraz niezbędny sprzęt ochronny osobistej. Dzięki przyznanym w tym projekcie dotacjom będą uzupełniać wyposażenie swoich jednostek w najpotrzebniejszy



sprzęt, a wszystko po to by móc jeszcze skuteczniej dbać o bezpieczeństwo mieszkańców gminy.

Wójt Gminy Krynice Jacek Wiśniewski gratuluje druhom strażakom z jednostek: Krynice, Polanówka, Majdan Krynicki, Huta

Dzierążyńska, Dzierążnia, Zwiartów, Dąbrowa i Zadnoga, którzy podpisali umowy dotacyjne!

*Tekst Małgorzata Stojko  
 UG Krynice, fot. ze strony Powiatu Tomaszowskiego*

## Młodzież zapobiega pożarom

**Dnia 26 marca 2024 r. w Urzędzie Gminy Krynice odbyły się eliminacje gminne Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej” Młodzież Zapobiega Pożarom”.**



**U**czestnicy eliminacji mieli do rozwiązania test z pytaniami, który dotyczył m.in. znajomości przepisów pożarniczych, zasad postępowania na wypadek pożaru, praktycznych umiejętności posługiwania się podręcznym sprzętem gaśniczym, organizacji ochrony przeciwpożarowej, wiedzy z zakresu udzielania pierwszej pomocy oraz historii i tradycji ruchu strażackiego. W drugim etapie odpowiadali na pytania komisji.

Turniej odbył się w dwóch grupach wiekowych: szkoły podstawowe klasy I-IV oraz klasy V-VIII. Łącznie w konkursie udział wzięło 15 uczniów.

Zwycięzcami eliminacji gminnych zostali:

**I grupa wiekowa szkoły podstawowe klasy I-IV:**

- » 1 miejsce Małgorzata Kołodziej – Szkoła Podstawowa w Krynicach
- » 2 miejsce Teresa Szelewicz – Szkoła Podstawowa w Krynicach

» 3 miejsce Szymon Chwedeczko – Szkoła Podstawowa w Krynicach  
**II grupa wiekowa szkoły podstawowe klasy V-VIII:**

- » 1 miejsce Oskar Hawryluk – Szkoła Podstawowa w Krynicach
- » 2 miejsce Maja Seweryńska – Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Hucie Dzierążyńskiej
- » 3 miejsce Maja Samulak – Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Hucie Dzierążyńskiej

Wszyscy uczestnicy turnieju otrzymali nagrody, które wręczył wójt gminy Krynice Jacek Wiśniewski. Do eliminacji powiatowych zostali zakwalifikowani uczestnicy, którzy zajęli I miejsca w danych grupach wiekowych.

Wszystkim uczestnikom bardzo dziękujemy za udział w konkursie, a wygranym życzymy sukcesów na dalszym etapie zmagania na szczeblu powiatowym Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”.

*Tekst Małgorzata Jamroż  
 fot. z arch.UG Krynice*

# Pamięci Batalionów Chłopskich

W lutym 1943 roku partyzanci z Batalionów Chłopskich rozbili pod Zaborecznem niemiecki oddział, który miał dokonać pacyfikacji wsi. To była bitwa uznawana za początek Powstania Zamojskiego. W piątek 2 lutego rocznicę wydarzeń, które 81 lat temu rozegrały się także pod Wojdą i Różą, uczcili przedstawiciele władz i organizacji kombatanckich, potomkowie partyzantów, w tym wnuczki dowódcy majora Franciszka Bartłomowicza „Grzmota”, oraz młodzież szkolna i mieszkańcy gminy Krynice. Wszyscy zebrali się na placu przy urzędzie gminy, skąd razem wyruszyli do kościoła parafialnego. Tutaj uczniowie Szkoły Podstawowej w Krynicach, która nosi imię Batalionów Chłopskich, wspierani przez członków Koła Miłośników Historii w Tomaszowie Lubelskim, przedstawili montaż słowno-muzyczny, nawiązujący do wydarzeń sprzed 81 lat. Kolejnym punktem obchodów była msza świę-



ta w intencji uczestników walk pod Wojdą, Zaborecznem i Różą, którą odprawił proboszcz parafii w Krynicach ksiądz Mariusz Łoza. Po eucharystii uczestnicy obchodów przeszli pod pomnik BCh w Krynicach, gdzie odśpiewali hymn, wysłuchali okolicznościowych przemówień, w których wybrzmiały słowa uznania, dumy i wdzięczności dla bohaterów spod Zaboreczna, a na koniec oddali hołd partyzantom, składając wieńce i kwiaty. Wśród gości były wnuczki dowódcy Bitwy pod Za-

borecznem majora Franciszka Bartłomowicza pseudonim „Grzmot” – Maria Krystyniecka i Alina Bartłomowicz-Tulidowicz z mężem, radny Sejmiku Województwa Lubelskiego Robert Bondyra oraz radna Rady Powiatu Tomaszowskiego Halina Czarnecka. Dopełnieniem uroczystości było popołudniowe spotkanie w miejscowej świetlicy, a dzień wcześniej wójt gminy Krynice Jacek Wiśniewski, przewodnicząca rady gminy Bogumiła Dziubińska i Marek Czuwara z Gminnego Koła Ogólnopolskie-

go Związku Żołnierzy Batalionów Chłopskich złożyli wieńiec i zapalili znicze pod pomnikiem w Kolonii Partyzantów. Rocznicowe obchody zorganizowali: wójt gminy Jacek Wiśniewski, parafia w Krynicach i Gminny Ośrodek Kultury w Krynicach, Gminne Koło Ogólnopolskiego Związku Żołnierzy Batalionów Chłopskich i Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Krynicach.

Tekst Włodzimierz Sierociuk  
ias24.eu / fot. Joanna Jamroz / GOK  
Krynice

# Seniorzy na warsztatach



W lutym br. w Gminnym Ośrodku Kultury w Krynicach wystartowały zajęcia skierowane do seniorów z gminy Krynice zorganizowane przez Wójta Gminy Krynice Jacka Wiśniewskiego we współpracy z Fundacją Rozwoju Gospodarki i Innowacji im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Lublinie i Gminnym Ośrodkiem Kultury w Krynicach. W ramach prowadzonych zajęć odbył się cykl



warsztatów dotyczących produkcji mydeł użytkowych prowadzonych przez Ewę Garniec (Garniec Złota) oraz cykl warsztatów malowania na drewnie prowadzonych przez Mariolę Głuszko (Eco-folk).

Oprócz ww. warsztatów rękodzielniczych odbyły się interaktywne warsztaty z zakresu bezpieczeństwa w internecie prowadzone przez eksperta ds. bezpieczeństwa cyfrowego. Spotkanie miało na celu zwiększenie świadomości starszych użytkowników na temat zagrożeń związanych z korzystaniem z internetu oraz dostarczenie praktycznych wskazówek, jak skutecznie chronić się przed różnego rodzaju

oszustwami online. W trakcie zajęć poruszono kwestie ostrożności podczas korzystania z e-maili oraz mediów społecznościowych, a także najnowszych zagrożeń online, w tym związanych z cyberprzemocą.

Zajęcia edukacyjne dla seniorów będą trwały do końca października br. Planuje się przeprowadzenie zajęć psychologicznych oraz zajęć edukacyjnych z zakresu bezpieczeństwa cyfrowego, by stale wspierać seniorów w rozwijaniu umiejętności bezpiecznego korzystania z internetu.

*Tekst i fot. Ewelina Kuśmierczuk i Beata Gałan-Smół/UG Krynice*



## Hej kolęda, kolęda...

W niedzielę, 14 stycznia w świetlicy Gminnego Ośrodka Kultury w Krynicach odbył się Gminny Przegląd Kolęd i Pastorałek. Tegoroczna impreza zastąpiła Przegląd Jasełek i Grup Kolędniczych, który w poprzednich latach odbywał się cyklicznie w Niepublicznej Szkole Podstawowej w Zwiartowie. Zmiana była związana z likwidacją szkoły, a ze względu na możliwości lokalowe tym razem przegląd nie obejmował jasełek. To był wyjątkowy wieczór wspólnego przeżywania tradycji kolędniczych i posłuchania mniej znanych kolęd i pastorałek. Przed liczną publicznością wystąpiło aż 14 zespołów „małych” i „dużych” kolędników. W kolejności zaprezentowały się zespoły: Krynickie Szuwarki Juniors, grupa 4 latków, grupa 5 latków, grupa 6 latków z Przedszkola Publicznego im. Marii Kaczyńskiej w Krynicach oraz zespoły rodziców dwóch grup przedszkolnych, zespół



Śnieżne Aniołki i Szkolna Grupa Kolędnicza Gwiazdka z Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Hucie Dzierążynskiej, duet Stokrotka, zespół Białe Śnieżynki ze Szkoły Podstawowej w Krynicach, Krynickie Szuwarki, zespół Koła Gospożyn

wiejskich z Polan, Zespół Pojednanie i zespół Żwiartowianki. Mamy nadzieję, że za rok znów spotkamy się w tak dużym gronie wielopokoleniowym, by trwać w tej miłej uchu i oku tradycji kolędniczej.

*Tekst i fot. Beata Gałan-Smół*

## Aktywne ferie

Wspaniałe spotkanie międzypokoleniowe w naszym ośrodku wypełniło aktywnie czas ferii, kiedy to i dzieci, i dorośli mają więcej czasu na własne zainteresowania. Na warsztaty plastyczne „Malunki z naszego podwórka” przybyły dzieci, młodzież oraz seniorzy. Pod kierunkiem instruktorki Marioli Głuszko Eco-folk uczestnicy wykonali kolorowe malunki na drewnianych deskach kuchennych. Talentów plastycznych nie brakowało, a i zabawa była przednia. Każdy z uczestników stworzył barwne, niepowtarzalne wiejskie kogutka lub kurkę i mógł zabrać



swoje dzieło, by udekorować nim swoją kuchnię lub mieć wyjątkowy prezent dla bliskich.

W czas zimowej przerwy od nauki zapewniliśmy też i wielkie – małe emocje dla najmłodszych. Teatrzyk na żywo zawsze wzbudza uśmiech u publiczności. Zimowa historia o przygodach małej

reniferki Rózi i reniferka Leo teatru „Błasany bębenek” to była nasza oferta feryjna dla najmłodszych odbiorców kultury. Sądząc po uśmiechach, przedstawienie spodobało się także opiekunom i rodzicom.

*Tekst Beata Gałan-Smół i fot. Joanna Jamróž*

## Wielkopostne śpiewanie

Podczas tegorocznego Przeglądu Pieśni Pasyjnej w Bełżcu w niedzielę 17 marca naszą gminę reprezentował Zespół Pojednanie. Pod batutą organistki Moniki Ścirki zespół wykonał dwie pieśni pasyjne: *Getsemani* i *Naucz mnie miłości krzyża*. Tradycją przeglądu jest kulturowanie tradycji śpiewania pieśni pokutnych i pasyjnych, które w sposób szczególnie wyrażają cierpienia i męki Jezusa.

Przeгляд rozpoczął się od uroczystej mszy świętej pod przewodnictwem ks. Stanisława Szałańskiego w kościele parafialnym Matki Bożej Królowej w Bełżcu. Obok naszego zespołu śpiewaczego wystąpili: Zespół Ziemi Narolskiej z Narola, następnie Zespół Brzezinianki z Brzezin, chór męski Akord ze Skierbieszowa, Zespół Ludowy Jarczowianki z Jarczowa, Zespół Marase działający



przy Gminnym Ośrodku Kultury w Bełżcu, Zespół Brzmienie Serc z Jarosławca, Zespół Tyszowianki z Tyszowiec, Zespół Zagórzanki z Łuszczacza, Zespół Pojednanie z Krynicy, Zespół Galicjanek z Roztocza. Prze-

gląd swoim występem zakończył Chór Parafialny z Bełżca. Wszystkie zespoły otrzymały podziękowania od organizatorów oraz symboliczne upominki.

Bgs/ fot. arch. GOK w Bełżcu

## Obiektywy na Krynice i Roztocze

Artyści fotograficy zrzeszeni w Fotoklubie Rzeczypospolitej Polskiej już szykują aparaty fotograficzne. Gmina Krynice od czterech lat jest otwarta na współpracę i promocję naszych pięknych terenów. Fotografowie z całej Polski chętnie uczestniczą w plenerze, bo Krynice kojarzą się z gościnnością, sympatią mieszkańców oraz z unikalnymi krajobrazami i walorami kulturowymi. W weekend, 17-19 maja, grupa dwudziestu fotografów przyjedzie do Krynicy na ogólnopolski, otwarty plener „Roztoczańska wiosna”. Już wakacyjnie, w dniach 3-7 lipca b.r., fotografowie pojawią się u nas w ramach IV Ogólnopolskiego Pleneru Fotograficznego „Roztocze”. Bazą pobytową jest tradycyjnie Schronisko Szkolne przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Krynicy, które bardzo sobie chwala fotografowie. Efekty każdego z plenerów prezentowane są podczas wernisarzy, tradycyjnie w Archipelagu Roztocze, Zamojskim Domu Kultury, Galerii F10 w Warszawie i innych galeriach w Polsce. Po każdym z plenerów fotografowie udostęp-



Patronat Marszałka  
Województwa Lubelskiego  
Jarosława Stawiarzkiego

**IV Ogólnopolski Plener Fotograficzny**  
**„ROZTOCZE 2024”**  
 Krynice 3 - 7 lipca 2024

FOTOKLUB  
RZECZYPOSPOLITEJ  
POLSKIEJ  
STOWARZYSZENIE  
TWORCÓW



KULTURA  
dla Zamościa





organizator:




partnerzy:







niają nieodpłatnie swoje zdjęcia z plenerów do wykorzystania przez instytucje naszej gminy w ramach promocji. Przy współpracy z naszym ośrodkiem powstaje także publikacja – katalog z wystaw. Koordynatorem pleneru i komisarzem wystaw poplenerowych jest znany zamojski artysta – fotografik Mirosław Chmiel. Władze Foto-

klubu RP z prezes Małgorzatą Dołowską wspierają nasze działania przy organizacji Ogólnopolskiego Konkursu Fotograficznego „Moje roztoczańskie drzewo” nagradzając laureatów prestiżowymi medalami Fotoklubu RP.

Tekst Beata Gałan-Smół,  
fot. Mirosław Chmiel

## Kobieta – to piękno, siła i harmonia...

W niedzielne popołudnie, 10 marca w Dzień Mężczyzn, wspólnie świętowaliśmy w Gminnym Ośrodku Kultury w Krynicach – Dzień Kobiet. Było mocno muzycznie, zmysłowo, nostalgicznie i nieco przekornie w repertuarze znanych polskich piosenek o kobietach i dla kobiet.

Muzyczne życzenia odegrali na fortepianie nasi młodzi artyści: Kacper Hacia, Oskar Hawryluk i Szymon Bosiak z inspiracji instruktora Romana Śliwińskiego. Następnie popłynęły życzenia dla wszystkich Pań od Wójta Gminy Krynice Jacka Wiśniewskiego. Męska delegacja wręczyła także każdej z uczestniczek koncertu hiacyntowy podarunek. Życzenia dla mężczyzn w Dniu Mężczyzn złożyła również Przewodnicząca Rady Gminy Krynice – Bogumiła Dziubińska.

Niezapomniany koncert dla naszych pań przygotowali nietuzinkowi artyści. Z repertuarem kobiecych piosenek wystąpiła wokalistka – Judyta Pisarczyk, absolwentka Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach na wydziale jazzu



i muzyki estradowej. Na co dzień Judyta występuje z własnym zespołem „Judyta Pisarczyk Quartet” na scenach polskich i europejskich. Solistce towarzyszył utalentowany pianista i kompozytor Tomasz Białowski – akompaniator i wykładowca Szkoły Muzycznej II stopnia im. Bronisława Rutkowskiego w Krakowie. To postać dobrze znana krynickiej publiczności, m.in. z zasiadania w jury Ogólnopolskich Spotkań Młodych Pianistów Jazzowych, organizowanych przez GOK w Krynicach dla upamiętnienia jazzmana z pobliskiej Antoniówki – Mietka Kosza. Tomasz Białowski ma na swoim koncie koncerty z polskimi legendami saksofonu – Januszem Muniakiem i Janem „Ptaszy-nem” Wróblewskim.

Niedzielne spotkanie osłodziły dwa przepyszne torty- dzieła cukiernicze Doroty Warchulskiej. Mamy nadzieję, że wszystkie życzenia dla pań i panów będą się spełniać przez cały rok.



*Tekst i fot. Beata Gałan-Smól*

# Najpiękniejsze palmy w województwie



Jesteśmy dumni z naszych młodziutkich uczestniczek V Wojewódzkiego Konkursu na Palmę i Pisanek Wielkanocną. W tym roku wśród laureatów znalazły się Julia Kowalska i Nicola Beńko. Gratulacje za utrwalanie zwyczajów ludowych i wierne trzymanie się zasad wicia tradycyjnej palmy wielkanocnej. W dniu 23 marca w Centrum Spotkania Kultur w Lublinie odbyło się uroczyste wręczenie nagród i dyplomów dla nagrodzonych uczestniczek konkursu. Na wystawie w foyer Sali Operowej CSK znalazły się również prace – palma tradycyjna i pisanki współczesne naszych dorosłych uczestniczek konkursu – Stanisławy Kowalskiej i Marianny Burdy.



Organizatorem konkursu jest Centrum Spotkania Kultur w Lublinie, a współorganizatorami są Muzeum Wsi Lubelskiej w Lublinie oraz Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego. Patronat Honorowy nad konkursem – Beata Mazurek – Poseł do Parlamentu Europejskiego. Zanim jednak palmy trafiły do Lublina zostały nagrodzone i docenione u nas, w etapie gminnym V Wojewódzkiego Konkursu na Palmę i Pisanek Wielkanocną. Na konkurs trafiły do nas jedynie 4 prace: koronkowe pisanki w nowoczesnej stylizacji i trzy tradycyjne palmy. Wszystkie rękodzieła zostały docenione i nagrodzone pierwszym miejscem medalowym. Na gminnym etapie konkursu w kategorii *dorośli 18+* *Pisanka wielkanocna wykonana*



*techniką współczesną* I miejsce otrzymała pani Marianna Burda za misterne, koronkowe „pisanki”, w kategorii *dzieci poniżej 10 roku życia: Palma wykonana techniką tradycyjną* I miejsce zajęła Julia Kowalska, w kategorii *dzieci*

*i młodzież 11-17lat* I miejsce zostało przyznane dla Nicoli Beńko, zaś w kategorii *dorośli 18+* I miejsce otrzymała Stanisława Kowalska. Wszystkie palmy zostały uwite zgodnie z tradycyjnym przekazem ludowym i ozdobione bibułkowymi kwiatami. Laureatki, które zajęły I miejsce w poszczególnych kategoriach zostały zakwalifikowane do etapu wojewódzkiego konkursu, przewiezione do powiatu tomaszowskiego, a następnie do Lublina, gdzie jak ogłosiliśmy powyżej również zostały wysoko ocenione. Dziękujemy i gratulujemy wszystkim uczestniczkom za kontynuowanie regionalnych tradycji wicia palm i zaangażowanie w promowanie naszej gminy.

Tekst Beata Gałan-Smól  
 fot. Iwona Beńko, Tomasz Kowalski

## Urodziny Mietka Kosza

Legenda Mietka Kosza żyje w pamięci ludzi i w muzyce. W niedzielne popołudnie, 12 lutego, uczciliśmy pamięć o naszej miejscowej legendzie – jazzmanie Mietku Koszu. Nie bez powodu, gdyby żył świętowałibyśmy 80 lecie urodzin pianisty, który na świat przyszedł w mroźny dzień 10 lutego 1944 roku w Antoniówce.

Kameralne spotkanie rozpoczęła występ Krynickich Szuwarków i Oskara Hawryluka z utworami ludowymi w jazzowej aranżacji przygotowanej przez instruktora muzyki Romana Śliwińskiego. Publiczność wysłuchała fragmentów książki biograficznej o Mietku Koszu „Tyłko smutek jest piękny” autorstwa



i Jego muzyki dopełnił się ten wieczór dobrych wspomnień. W tym śpiewająco-wspomnieniowym spotkaniu towarzyszyła nam kamera dziennikarza TVP Lublin Bogdana Jędruszko, dzięki któremu na antenie Panoramy Lubelskiej wyemitowany został materiał z krynickich wspomnień o Koszu.

Dziękujemy serdecznie za wspólne wspomnianie i serdeczne słowa Bogumile Dziubińskiej – Przewodniczącej Rady Gminy Krynice, Sylwii Piturze – skarbnikowi gminy, Anecie Stanisławek – dyrektor SP w Krynicach, rodzinom Saputów i Jasińskich, naszym seniorom, mieszkańcom gminy i gościom z Tomaszowa Lubelskiego. Cieszymy się z zaangażowania muzycznego naszej młodzieży, którą wspaniale rozwija i inspiruje, niełatwą wszak muzyką jazzową, nasz instruktor Roman Śliwiński. Jesienią zaś, 2 listopada zapraszamy naszą społeczność tradycyjnie na Zaduszki Jazzowe Pamięci Mieczysława Kosza.

*Tekst i fot. Beata Gałan-Smół*

Krzysztofa Karpińskiego odczytany przez Maję Buł, Jagodę Sagan i Anastazję Jasińską. Prezentacją doku-

mentalnych zdjęć i muzyką samego Jubilata z płyty „Reminiscence” oraz rozmowami wokół postaci Mietka

## Powitanie wiosny z klimatem

**D**zień Wiosny został szczególnie uczczony przez dzieci z klas 1-3 Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Krynicach. Najpierw uczniowie aktywnie uczestniczyli w edukacyjno-ekologicznym przedstawieniu Fundacji Banina zatytułowanej *Klimat*, zaś po spektaklu działali ekologicznie, krok po kroku ucząc się, jak właściwie posadzić cebulkę kwiatową. Każde z dzieci mogło posadzić własnego mieczyka do torfowej doniczki i zabrać go do swojego domu. Edukacja ekologiczna jest stale po-



trzebna, a zabawowa forma opowieści o zagrożeniach dla naszej planety i wspólnych pomysłach, co możemy na co dzień zrobić, by pomóc Ziemi oraz innym nieujawnionym dobrym duszkom, z pewnością zadziałały na młodych uczestników spektaklu o ratowaniu naszej przyrody.

My zaś czekamy cierpliwie do lata na wspaniały las mieczyków. Organizatorem ekologicznego spotkania edukacyjnego był Gminny Ośrodek Kultury w Krynicach przy współpracy Szkoły Podstawowej w Krynicach.

*Tekst i fot. Beata Gałan-Smól*

## Zielona kultura

**M**arzy nam się zieloność – dosłownie tak napisałyśmy w poście na naszym fb i wówczas nie przypuszczałyśmy, że to marzenie się tak szybko spełni. Na nasz apel i prośbę do posiadaczek i posiadaczy nadwyżki kwiatów doniczkowych o wsparcie przestrzeni naszego Gminnego Ośrodka Kultury w Krynicach odpowiedziało wiele osób. Dziękujemy z całego serca za radosną zieloność dla kultury naszym darczyńcom: Krystynie Kawie, Janinie Rarot, Jolancie Maciąg, Ani i Marcinowi Kurzępom, Romanowi Burdzie, Urszuli Jamaroż, Dianie Koszarnej, Barbarze Nodze, Jadwidze Beńko, Grażynie Gałka, Teresie i Mirkowi Saganom, Krystynie Baj i Elżbiecie Kopacz. Jak widzicie, nowa klatka schodowa GOK w Krynicach posiada wielkie przeszklenia i zazielenienie ich przyczyni się do wzmocnienia atmosfery przytulności wnętrza. Wiosna to dobry czas na przesa-



dzanie kwiatów – zatem pięknie dziękujemy za zielone wsparcie naszych wnętrz. Jeśli zechcecie podarowane roślinki możemy na-

zwać według życzeń darczyńcy. Czekamy również na wsparcie wiedzą na temat kwiatów doniczkowych, bo zechcemy, by było im u nas po prostu dobrze. Jeśli jeszcze ktoś nie wie, co zrobić ze zbyt wyrosniętym zielonym przyjacielem lub posiada zbędne sadzonki (zwisających, bluszczowatych, paprociowatych i innych, które lubią ciepło i światło), to chętnie zaopiekujemy się i przygarniemy na stałe. Stworzenie takiej zielonej przestrzeni już dobrze wpływa na przytulność i wzmocnienie vitalności dla wszystkich odwiedzających nasz ośrodek. Roślinki czują się dobrze, choć niektóre muszą się jeszcze zaadaptować w nowych warunkach. Wiadomo powszechnie, że z roślinami trzeba rozmawiać a zatem zapraszamy do Gminnego Ośrodka Kultury na zielone rozmowy o kulturze.

*Tekst i foto Beata Gałan-Smól*

## Opowieści z Roztocza. Na tropie legend i historii...



Dnia 8 lutego 2024 roku w siedzibie Biblioteki Publicznej Gminy Krynice odbyło się spotkanie autorskie z Fryderykiem Kierepką – pisarzem, regionalistą, przewodnikiem po Roztoczu, zbieraczem opowieści ludowych oraz autorem książek. W klimat spotkania wprowadziła nas córka pisarza Natalia, uczennica klasy III szkoły podstawowej, swoim mini recitalem skrzypcowym. Autor zabrał zgromadzonych gości

w niesamowitą podróż po magicznym i pełnym zagadek Roztoczu. Były opowieści o zagórzach, lasach i opuszczonych gościńcach. Nie zabrakło także informacji o nadprzyrodzonych zjawiskach i duchach leśnych. Podczas podróży dowiedzieliśmy się jak powstało Roztocze. Wraz z Bratem Albertem, znającym tajemnice roztoczańskich ścieżek, odbyliśmy podróż do Krasnobrodu, Suśca, Tomaszowa Lubelskiego oraz

Zamościa. Uczestnicy spotkania poznali wiele ciekawostek związanych z Monastylem, Piekiełkiem, Stawem Echo, Panią Tomaszowską oraz rzeką Tanwią. Pan Kierepka nawiązał również do legend lwowskich, gdzie można spotkać batiarów mówiących bałakiem, zapomnianą gwarą starego Lwowa oraz napotkać złośliwe czarty i figlarne wiedźmy. W trakcie spotkania odbyła się projekcja filmu *Filmowa etiuda o Krynicach* nakręconego przez Bibliotekę Publiczną Gminy Krynice, która opowiada o legendzie związanej z krynickim zalewem. Na zakończenie wszyscy zainteresowani lekturą roztoczańskich legend zakupili książki z dedykacją i autografem pisarza. Pan Fryderyk bardzo chętnie odpowiadał na wszystkie zadawane pytania, nawet te ze sfery życia prywatnego. Zdradził też swoje plany na przyszłość. Spotkanie upłynęło w przyjaznej atmosferze i jak przystało na tłusty czwartek nie mogło zabraknąć pysznych pączków. W wydarzeniu uczestniczyli: Jacek Wiśniewski – Wójt Gminy Krynice, Katarzyna Lipska z Biura Informacji Turystycznej w Krasnobrodzie oraz liczna grupa czytelników biblioteki.

*Tekst i foto: Marzena Gardiasz  
Biblioteka Publiczna Gminy  
Krynice*

## Własnoręczna kartka wielkanocna

7 marca 2024 roku w siedzibie Biblioteki Publicznej Gminy Krynice odbyły się warsztaty plastyczne „Kartka wielkanocna”. Przedświąteczny czas wyzwala chęć do tworzenia rzeczy oryginalnych i niepowtarzalnych oraz jest doskonałą okazją do wspólnych spotkań. Zaproszenie do udziału w twórczych zajęciach przyjęły czytelniczki naszej biblioteki. Metody wykonywania kartek świątecznych są dowolne, ale od dawna największą popularnością cieszą się te wykonywane techniką scrapbookingu. Uczestniczki warsztatów pracowały pod kierunkiem instruktorki Teresy Śmiech, która od wielu lat jest pasjonatką rękodzieła artystycznego. Chętnie dzieli się swo-



im zamiłowaniem oraz zaraża inne osoby pasją tworzenia. Wspólna kilkugodzinna praca przyniosła wiele radości i satysfakcji. Wykonane kartki zapewne znajdą swoich

adresatów, których niewątpliwie ucieszą.

*Tekst i foto: Marzena Gardiasz  
Biblioteka Publiczna Gminy  
Krynice*

## Domowe Ferie z Biblioteką

Ferie zimowe to czas wolny od zajęć szkolnych. Jest to najbardziej wyczekiwany przez dzieci okres do relaksu po ciężkiej pracy przez cały semestr oraz do nabrania energii do dalszej pracy. Większość dzieci spędza ferie w domach przed komputerem, telewizorem czy trzymając w ręku smartfona. Chcąc oderwać dzieci od ekranu i chociaż na chwilę umilić im czas, panie bibliotekarki z Biblioteki Publicznej Gminy Krynice i Filii bibliotecznej w Hucie Dzierżyńskiej przygotowały akcję „Ferie z Biblioteką”

W ramach tego wydarzenia został przygotowany zestaw zadań do zrealizowania w domu. Każdy biorący udział w przedsięwzięciu musiał pochylić się nad zagadnieniami, które wymagały pomysłowości oraz znajomości literatury dziecięcej. Do akcji przystąpiło 19 uczestników. W wyznaczonym terminie rozwiązane pakiety trafiły do bibliotek, gdzie zostały sprawdzone i wypunktowane. Wszystkim poszło znakomicie, a cały trud poświęcony na kreatywne rozwiązywanie zadań, został doceniony na podsumowaniu akcji



w Bibliotece Publicznej Gminy Krynice. Swoją obecność na wydarzeniu zaakcentowały dzieci z Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Krynicach pod okiem Pani Eweliny Kobielarz –Gniwek, oraz z NSP w Hucie Dzierżyńskiej pod opieką swoich rodziców.

Za udział w wydarzeniu rozdano nagrody oraz pamiątkowe dyplomy, które w przyszłości będą przypominać o kreatywnie spędzonych chwilach z biblioteką.

Tekst: Anna Saputa  
 FB Huta Dzierżyńska  
 fot: Marzena Gardiasz

## Dzień Kobiet z krzyżówką

Dzień Kobiet to święto przypadające na 8 marca. Niektórzy uważają, że jego pierwowzorem są starożytne Matronalia, podczas których hucznie celebrowano nowy rok, płodność i macierzyństwo. Tego dnia Rzymianie składali życzenia swoim żonom i obdarowywali je drobnymi upominkami.

W Polsce Dzień Kobiet stał się popularny w czasach PRL-u. Był wówczas obowiązkowo obchodzony we wszystkich zakładach pracy i szkołach. Panie były obdarowywane przedmiotami codziennego użytku: rajstopami, ręcznikami, kawą, a nierzadko również goździkami.

Z racji tego Kobiecego święta placówki biblioteczne z gminy Krynice zorganizowały akcję dla swoich czytelniczek „Krzyżówka dla



Pań. Rozwiązanie łamigłówek było krokiem do otrzymania upominku. Na wydarzenie wpłynęło 16 zgło-

szeń, jednak nie wszystkim Paniom udało się prawidłowo rozwiązać wszystkie hasła. Zgodnie z regulaminem nagrodzono 10 pań, które poprawnie rozwiązały krzyżówkę. Upominki i gratulacje popłynęły w stronę Małgorzaty Borek, Anny Grzeszata, Eweliny Jędruszczak, Grażyny Kaczor, Anety Jamroż, Natalii Lorenc, Ewy Szymańskiej, Magdaleny Prochowicz, Jadwigi Romanyszyn i Marty Wszola.

Wszystkim Paniom dziękujemy za udział w akcji, a laureatkom gratulujemy wygranej.

Ps. Pamiętajmy o kobietach nie tylko 8 marca, dbajmy o nie i szanujmy je każdego dnia, bo jak nudny i bezbarwny bez nich byłby ten świat ...

Tekst Anna Saputa  
 FB Huta Dzierżyńska





## Dla Babci i dla Dziadka

Kiedyś każdy z nas był dzieckiem i pamięta, jak ważną rolę w naszym życiu odgrywają dziadkowie. Obchodzone 21 stycznia Święto Babci i dzień później Święto Dziadka to symboliczna uroczystość w kalendarzu Szkoły Podstawowej w Krynicach.

Tak naprawdę każdego dnia w roku, dziadkowie myślą i troszczą się o swoje wnuki. To właśnie oni potrafią cierpliwie wysłuchać zwierzeń i marzeń, które rodzą się w małych główkach dzieci.

Mimo, że styczeń jest zimowym miesiącem, pełnym chłodnych dni, to 21 i 22 każdemu robi się cieplej na sercu, bo przecież jest to święto wszystkich babć i dziadków. To dzień pełen uśmiechów, wzruszeń i radości. 19 stycznia odbyła się w Szkole Podstawowej w Krynicach wspólna uroczystość. W pięknie udekorowanej sali gimnastycznej dzieci z klas I-III



przedstawiły bardzo żywiłowy program artystyczny, na który złożyły się bardzo wzruszające wiersze i piosenki, a także pokazy taneczne. W trakcie uroczystości babcie i dziadkowie mogli podziwiać swoje pociechy, nagradzając gromkimi brawami. Mali artyści z przejęciem odtwarzali swoje role, a czcigodni goście ze wzruszeniem odbierali czułe słowa. Z ust dzie-

ci wybrzmiało gromkie „Sto lat”, a następnie obdarowano dziadków własnoręcznie wykonanymi upominkami. Spotkanie upłynęło w miłej i serdecznej atmosferze. Dzieci, poprzez wiersz, piosenkę i taniec, mogły wyrazić kochanym babciom i dziadkom swoje uczucia oraz podziękować za trud włożony w ich wychowanie.

*Tekst i fot. Krystyna Małyska*

## Wiosno! Ach, to Ty!



Wiosnę, wiosnę do nas zapraszamy. Wiosnę, wiosnę razem przywitamy. Wiosnę, wiosnę wygląda każdy z nas. To na wiosnę przyszedł czas, przyszedł czas. Z taką piosenką na ustach przedszkolaki wyruszyły przypomnieć mieszkańcom Krynicy o pierwszym dniu kalendarzowej



wiosny. Każdy napotkany mieszkaniec mógł liczyć na upominek w postaci uroczego, własnoręcznie wykonanego tulipana.

Tego dnia odbyło się również rozstrzygnięcie wewnątrz przedszkolnego konkursu „Wymarzony kapelusz Pani Wiosny” organizowanego przez nauczycielki: Ewelinę Kobielarz-Gniwek i Aleksandrę Jamróż. Zgłoszonych zostało 31 różnobarwnych, pomysłowych kapeluszy dla Pani Wiosny. Wyróżnienia w poszczególnych grupach wiekowych otrzymali:

- » Grupa 3-latków: Marcelina Śmiech oraz Tymon Stopa
  - » Grupa 4-latków: Anna Szeremeta
  - » Grupa 5-latków: Tymoteusz Kaniowski
  - » Grupa 6-latków: Emilia Kurzępa
- Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego Aneta Stanisławek w Krynicach wręczyła wszystkim uczestnikom nagrody oraz pamiątkowe dyplomy.

*Tekst Aleksandra Jamróż,  
 fot. Ewelina Kobielarz-Gniwek  
 ZSP w Krynicach*

# Dziewczynka Laurena z Kamerunu znalazła rodzinę w Krynicach

W sercu szkoły w Krynicach, tętniącej życiem miejscowości, rozbrzmiewają dźwięki dziecięcej radości i troski o drugiego człowieka. To właśnie tutaj, przez ostatnie trzy lata, uczniowie Szkoły Podstawowej w Krynicach z pasją i oddaniem prowadzą akcję Adopcji Serca dla Laureny, ośmioletniej dziewczynki z Kamerunu. To już czwarte dziecko, które stało się naszym podopiecznym w ramach tej szlachetnej inicjatywy prowadzonej przez misjonarzy Pallotynów.

Dzięki wsparciu uczniów, obecnie dziewczynka ma możliwość uczęsz-



czania do szkoły i ma zapewnione podstawowe środki do życia. Ale to nie tylko materiałowe wsparcie, które Laurena otrzymuje od swoich nowych „rodziców na odległość». W listach, które wysyła, zawiera nie tylko rysunki, ale także słowa pełne wdzięczności i podziękowania. Te małe gesty sprawiają, że dziecięca radość Laureny staje się częścią życia każdego zaangażowanego w tę akcję.

17 marca, podczas niedzielnego kiermaszu, mieszkańcy Krynicy mieli okazję jeszcze raz okazać swoje wsparcie dla dziewczynki Kamerunu. Fundusze zbierane po mszach św. podczas sprzedaży palm i stroików wielkanocnych

stały się kolejną dawką wsparcia dla dziewczynki, umożliwiając kontynuację jej nauki i zapewnienie godnego życia.

Ta wzruszająca akcja to nie tylko efekt jednodniowego kiermaszu. Wcześniej, pod okiem Teresy Śmiech i Zbigniewa Perduna, odbyły się warsztaty dla uczniów klas 7 i 8, które nie tylko rozwijały ich umiejętności, ale przede wszystkim uczyły empatii i pomocy innym. To właśnie ta nauka stanowi fundament takich inicjatyw.

Dodatkowo, nauczycielka Alina Wiśniewska z uczniami klas IV, V i VI włożyli serce i kreatywność w wykonywanie pięknych stroików świą-

tecznych, które stanowiły atrakcyjną ofertę podczas kiermaszu.

Słowa podziękowania kierujemy szczególnie do nauczycielki Teresy Śmiech, księdza proboszcza Mariusza, nauczycieli zaangażowanych w to dzieło, rodziców, uczniów, a także do tych, którzy poświęcają swój czas, wkładają serce w takie inicjatywy, takich jak Kinga z klasy V, Iza, Maja, Amelia, Gabrysia z klasy VII, Michał i Joanna z klasy VIII. To dzięki ich wspólnemu wysiłkowi i oddaniu, życie Laureny nabiera nowych barw i nadziei. Historia Laureny to nie tylko opowieść o pomocy, ale także o solidarności i miłości, które łączą ludzi w dzisiejszym zglobalizowanym świecie. To dowód na to, że nawet najmniejsze działania mogą zmieniać życie na lepsze i sprawić, że świat stanie się lepszym miejscem dla wszystkich.

Zbigniew Perdun  
ZSP w Krynicach

# Dom, do którego prowadzą nieznanne ścieżki historii Małej Ojczyzny, Rodziny...



22 lutego 2024 roku w Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Krynicach odbyło się oficjalne podsumowanie VIII edycji Powiatowego Konkursu Interdyscyplinarnego „To Twoja i moja historia...” – „Dom, do którego prowadzą nieznanne ścieżki historii Małej Ojczyzny, Rodziny...”. Na uroczystość przybyli zaproszeni goście, laureaci konkursu, nauczyciele, rodzice oraz uczniowie najstarszych klas SP w Krynicach.

Na początku, pełniąca obowiązki Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Krynicach Aneta Stanisławek przywitała zgromadzonych gości i przedstawiła główne przesłanie tego konkursu. Serdecznie podziękowała za objęcie Honorowym Patronatem następującym osobom: Posłowi na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej Tomaszowi Zielińskiemu, Wójtowi Gminy Krynice Jackowi Wiśniewskiemu, wnuczkom ppłk. Franciszka Bartłomowicza, ps. „Grzmot” – żołnierza Batalionów Chłopskich: prof. dr hab. Barbarze Bartłomowicz-Oesch, Marii Krystynieckiej oraz Alinie Bartłomowicz-Tulidowicz.

Uczniowie z klas VI i VIII SP w Krynicach zaprezentowali montaż słowno-muzyczny, wprowadzając zebranych w patriotyczny klimat uroczystości. Wybrzmiały słowa poezji o domu,

o zwycięskiej Bitwie pod Zaborczem, a także melodia i śpiew pieśni partyzanckiej.

Z kolei protokół z konkursu odczytały polonistki: Anna Parfin i Agata Baj – przedstawicielki komisji konkursowej. Nagrody wręczali: w imieniu Posła na Sejm RP Tomasza Zielińskiego – Hubert Bartecki, Wójt Gminy Krynice Jacek Wiśniewski, pełniąca obowiązki Dyrektora Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Krynicach Aneta Stanisławek i wicedyrektor Anna Kochan.

W myśl protokołu została wręczona Główna Nagroda Konkursu – Nagroda „Grzmota” z okazji 60. rocznicy śmierci ppłk. Franciszka Bartłomowicza, Komendanta IV Obwodu BCh Tomaszów Lubelski. Nagrodę odebrała Magdalena Jasińska – uczennica klasy VIII Szkoły Podstawowej w Krynicach im. Batalionów Chłopskich za pracę literacką *Dom! Ach, gdzie jest mój dom?*. Uroczystość przekazano również nagrody prestiżowe towarzyszące Nagrodzie „Grzmota”.

Kolejnym punktem tej uroczystości było wręczenie trzech Nagród Głównych Posła na Sejm RP Tomasza Zielińskiego, którego reprezentował Hubert Bartecki. Wójt Gminy Krynice Jacek Wiśniewski wręczył nagrody główne za utwory

poetyckie i pracę literacką. Z kolei uczniowie, którzy uplasowali się na podium, odebrali nagrody ufundowane przez organizatora konkursu – Zespół Szkolno-Przedszkolny w Krynicach.

Na zakończenie uroczystości oficjalnie wręczono podziękowania nauczycielom, którzy z ogromnym zaangażowaniem pracowali z uczniami, przygotowując ich do udziału w VIII Powiatowym Konkursie Interdyscyplinarnym. Wspólna fotografia utrwaliła osoby zaangażowane w przygotowanie i zrealizowanie tego przedsięwzięcia.

Wójt Gminy Krynice Jacek Wiśniewski serdecznie podziękował za zaproszenie na uroczystość. Skierował słowa uznania dla organizatora konkursu – dyrekcji i nauczycieli Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Krynicach. Jeszcze raz pogratulował laureatom i ich nauczycielom. Słodki poczęstunek zintegrował wszystkich uczestników tej uroczystości. Można było usłyszeć znamienne słowa: – To za rok spotykamy się w Krynicach podczas IX Powiatowego Konkursu Interdyscyplinarnego...

*Materiał opracowała:*  
 Anna Parfin/ Zespół Szkolno-Przedszkolny w Krynicach

## Dzień Babci i Dziadka w klimacie PRL

22 stycznia 2024 r. do Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Hucie Dzierążyńskiej na specjalne zaproszenie przedszkolaków i uczniów klas młodszych przybyli goście wyjątkowi. Po długiej przerwie wywołanej pandemią obawy o zdrowie i bezpieczeństwo babć i dziadków minęły, co stworzyło okazję do wspólnego celebrowania jednych z najważniejszych świąt rodzinnych w roku. Powodów do satysfakcji z uroczystości było wiele. Z jednej strony wnuczka zaprezentowały zabawną inscenizację w klimacie PRL, z drugiej strony seniorzy mogli z sentymentem powspominać czasy dzieciństwa i młodości, czasy trudne, pełne niedostatku i marzeń o lepszym życiu. Mali aktorzy świetnie oddali klimat epoki, w której krajem rządziła partia komunistyczna, a gospodarka oparta była na centralnym planowaniu. Po entuzjastycznych reakcjach gości można było stwierdzić, iż wszyscy pamiętali długie



i kłótlive kolejki po podstawowe produkty, gorące dyskusje i wzajemne narzekania, brak towarów w sklepach, niedobór mieszkań i nieustanny nadzór państwa nad życiem obywateli. Życiem skromnym, pełnym niedostatków, niezrealizowanych marzeń, ale przecież niezwykłym szczęśliwym. Oprócz spektaklu wspomnień mali,, oby-

watele” zaoferowali swoim babciom i dziadkom zupełnie współczesne piosenki, życzenia, wiersze, samodzielnie wykonane podarunki oraz wspólny poczęstunek, który podkreślił wyjątkową więź między pokoleniami.

*Tekst i fot. Agnieszka Mazurek  
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Hucie Dzierążyńskiej*

## Żywa lekcja historii

1 marca 2024 r., w ramach uczczenia Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, pani Alicja Palak zaprosiła do Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Hucie Dzierążyńskiej kapitana Józefa Łabę – prywatnie ojca, a oficjalnie żołnierza Armii Krajowej, syna bohatera Kampanii Wrześniowej, naocznego świadka dramatu Żydów w obozie w Bełżcu, a po wojnie, gehenny bohaterów narodowych, którzy za-

płacili straszliwą cenę za podjętą walkę o suwerenność i niepodległość Polski. W trakcie spotkania pan kapitan opowiedział o osobistych doświadczeniach człowieka, którego dzieciństwo i młodość dotknięte zostało „piekłem” wojny oraz czynnym udziałem w podziemiu antykomunistycznym. Osobistą relację z okresu okupacji i czasów powojennych, kiedy komuniści prowadzili bezwzględna kampanię

propagandową przeciwko członkom Armii Krajowej, kapitan uzupełnił odpowiedziami na pytania uczniów. To wyjątkowe spotkanie okazało się najlepszą z możliwych lekcją historii, postawy obywatelskiej i patriotyzmu. Zaawansowany wiek kapitana, różnica pokoleń i związanych z nią doświadczeń życiowych nie przeszkodziły uczestnikom spotkania w nawiązaniu relacji opartej na zrozumieniu i akceptacji. Okazuje się, że urodzoną i wychowywaną w wolnej, dostatniej, demokratycznej Polsce młodzież, która po przekroczeniu progu dorosłości będzie mogła o swojej przyszłości podejmować samodzielne decyzje, może zainteresować świat przeszłości, czas wojny i okresu brutalnej sowietyzacji Polski, historie ludzi, którzy o lepszą przyszłość dla siebie i przyszłych pokoleń walczyli, częstokroć płacąc za swą postawę cenę najwyższą.

*Tekst i fot. Agnieszka Mazurek  
Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Hucie Dzierążyńskiej*



Z wielką radością prezentujemy pracę literacką Magdaleny Jasińskiej, uczennicy kl.8 Szkoły Podstawowej w Krynicach im. Batalionów Chłopskich, zatytułowanej *Dom! Ach, gdzie jest mój dom?*. Historia rodzinna została nagrodzona główną Nagrodą „Grzmota” w 8.edycji Powiatowego Konkursu Interdyscyplinarnego *To Twoja i moja historia...* organizowanego przez Zespół Szkolno-Przedszkolny w Krynicach. Tegorocznej edycji towarzyszyło hasło „Dom, do którego prowadzą nieznane ścieżki historii Małej Ojczyzny, Rodziny...”. W myśl tej idei zachęcamy do otwarcia się na własne archiwa rodzinne, bo drzemie w nich wiele historii, które nie przekazane następnym pokoleniom, zaginą bezpowrotnie. Polecamy nasz dotychczasowy zbiór krynickich archiwów rodzinnych [www.archiwumrodzinne.krynice.pl](http://www.archiwumrodzinne.krynice.pl) Tymczasem gratulujemy młodzieńczej autorce i już przenosimy się w opowieść rodzinną o dzielnej kobiecie Lidii Wrzosek (z domu Lizut) z pięknym przesłaniem *Immortal amore...*

## Dom! Ach, gdzie jest mój dom?



Zdjęcie rodziny Pani Zofii Wrzosek, wykonane prawdopodobnie w 1941 roku. Od lewej u dołu Pani Zofia. Następnie matka Franciszka i siedząca na jej kolanach najmłodsza siostra Stanisława. Kolejno ojciec Stanisław i siostra Danuta. Franciszka, Stanisław i 11 letnia Danuta, 17.02.1943 roku, zostali zamordowani przez niemieckiego okupanta. Od lewej u góry, najstarsza przyrodnia siostra Modesta, która wyszła za mąż jeszcze przed śmiercią rodziców. Obok kuzyn. Następnie siostry przyrodnie Zuzanna i Izabela. Obie, po śmierci rodziców, opiekowały się Zofią i najmłodszą Stanisławą.

Poniższa opowieść jest wspomnieniem domu rodzinnego cioci – babci mojego wujka – Zofii Wrzosek (z domu Lizut) – historii, w której miłość i troska o siebie nawzajem przeplatają się z bestialstwem II wojny światowej, nieustanną walką o przetrwanie. Dom, który będąc symbolem bezpieczeństwa i schronienia, w jednej chwili

splywa krwią, staje się miejscem okrutnego mordu dokonanego na osobach najbliższych – rodzicach i siostrze, a także dziesiątkach osób ze swojej rodziny, przyjaciół i sąsiadów, bestialsko pomordowanych strzałem hitlerowskiego karabinu. Cudem ocalała Zofia, po latach, z wciąż krwawiącym sercem, w wywiadzie dla IPN, po-

wraca do tamtych dni, w których załamała się jej cały świat.

Zofia Lizut przychodzi na świat 24 grudnia 1934r. jako druga córka mamy Franciszki. Posiada starszą siostrę Danusię, młodszą Stasię oraz trzy, osierocone przez pierwszą żonę ojca starsze siostry przyrodnie – Modestę (babcia mojego wujka), Izabelę i Zuzannę. Mieszka

w miejscowości Dzierążnia położonej w obecnym województwie lubelskim. Franciszka, rodzona matka Zofii, z miłością i oddaniem opiekuje się wszystkimi córkami, w tym również córkami swojego męża, nie czyniąc między nimi

wiekami mądrym, jak na warunki wiejskie i tego okresu, dużo czytał książek, [...] Jako młody chłopak [...] w I wojnie światowej wstąpił do Peowiaków, do 35-go Pułku Piechoty [...] Po wojnie, osobiście przez Józefa Piłsudskiego, został odzna-

czonków rodziny, znajomych i sąsiadów. Miejscem, w którym czyta się książki, rozmawia o życiu i polityce, w którym trud codziennej, niezwykle ciężkiej pracy na wsi kojący jest miłością i ciepłem domu rodzinnego, a troski i niepokoje



Zdjęcie wykonane na podwórzu u sołtysa Dzierążni, prawdopodobnie w 1941 roku. Na tym to podwórzu w pamiętną środę 28 stycznia 1943 roku, doszło do potyczki Batalionów Chłopskich z niemieckim okupantem. W odwecie wojska niemieckie rozpoczęły pacyfikację Dzierążni. Od lewej, w maciejówce na głowie, siedzący ojciec Stanisław. Od prawej stojący najwyżej sołtys Dzierążni. A także inni mieszkańcy Dzierążni.

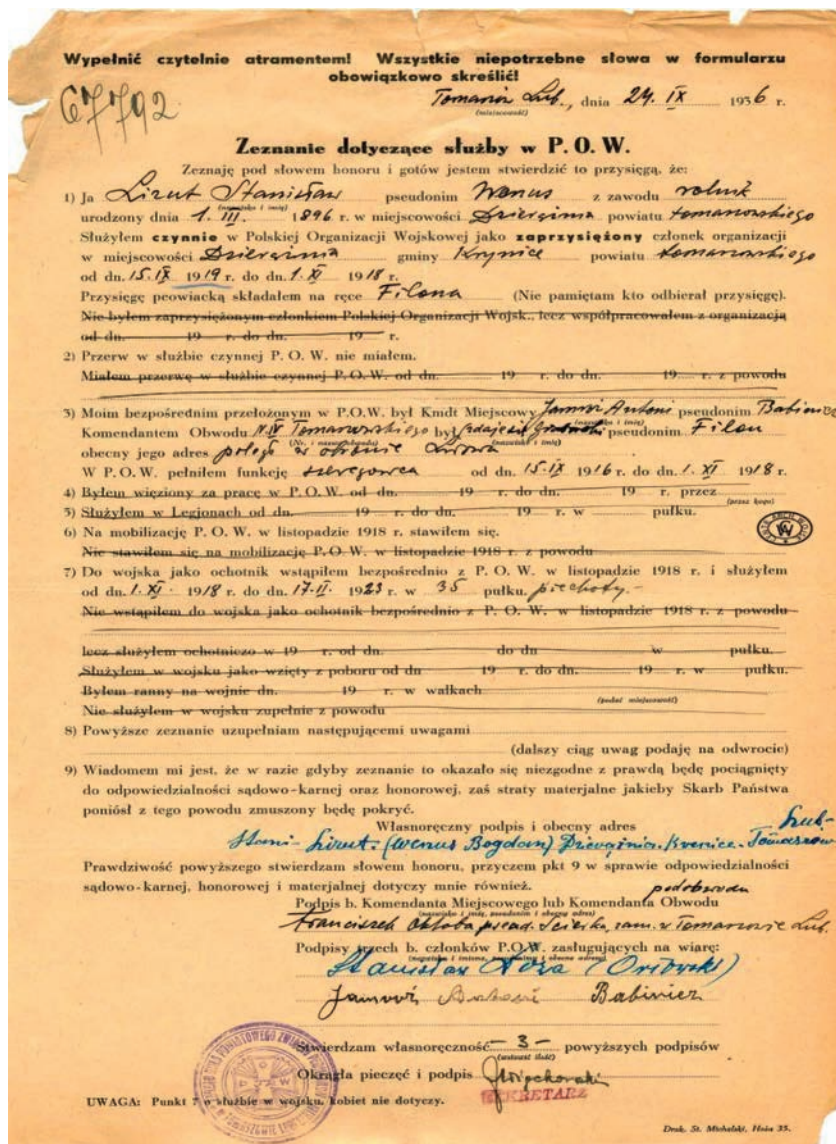
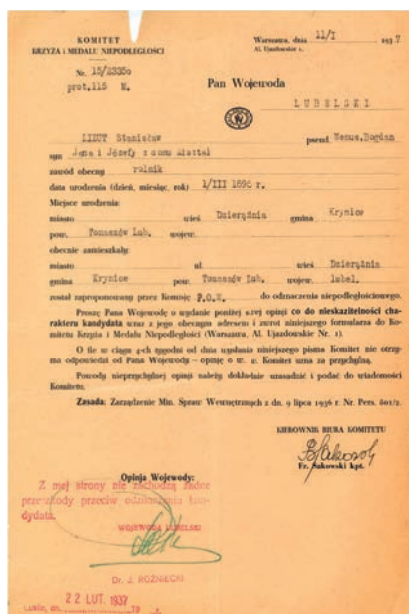
różnic. Razem tworzą prawdziwy dom, w którym wszyscy troszczą się o siebie nawzajem. Zofia, po latach, w rozmowie dla IPN wspomina: „Mama moja traktowała nas wszystkie jednakowo. Była kobietą o wspaniałym sercu, dobroci i pracowitości. Zastąpiła tym dziewczętom matkę. [...] Mój tata w moich oczach i w oczach rodziny, był człon-

czony Orderem Niepodległości za walkę w obronie Lwowa”. Zofia jest dzieckiem radosnym, bardzo, jak na swój wiek, opiekuńczym i zaradnym. Uwielbia czas spędzany w towarzystwie swoich sióstr i rodziców oraz wspólne czytanie książek. Kocha i czuje się kochana. Jej dom jest miejscem bardzo chętnie odwiedzanym zarówno przez

przeplatają się z chwilami radości i odpoczynku.

Spokojne, choć skromne życie rodziny, zostaje zaburzone w roku 1939. Wybucho wojna, przychodzi okupacja, a w Dzierążni pojawiają się Niemcy. Zofia jest wówczas zaledwie pięcioletnim dzieckiem. Bardzo się boi. Zaczyna się czas niezwykle niespokojny. Ciągłe prze-

śladowania, ataki, aresztowania i rozstrzelania. Potyczki polskich żołnierzy z okupantem. Agresja niemiecka kumuluje się zwłaszcza w środy – dzień, w którym dochodzi do, jak się później okazało, tragicznej w skutkach akcji partyzantów w Dzierążni. W ową pamiętną środę 28 stycznia 1943 r., żołnierze niemieccy przyjeżdżają do sołtysa po tzw. kontyngent. W ramach akcji odwetowej za wcześniejsze zabicie partyzantów, na podwórzu dochodzi do potyczki polskich partyzantów z Niemcami. Jednemu z żołnierzy niemieckich udaje się uciec i zawiadomić zwierzchników. W ramach zemsty, w ową pamiętną



Dokumenty ojca Pani Zofii Wrzosek, Stanisława Lizuta, dotyczące nominacji do odznaczenia Krzyżem Niepodległości za zasługi podczas I wojny światowej.



środe 28 stycznia 1943 r. ma miejsce pierwsza, z powtarzanych jeszcze kilkakrotnie, pacyfikacja Dzierążni, rodzinnej wsi Zofii. Do wsi przybywają liczne oddziały niemieckie, które otaczają całą wieś. Idą od domu do domu i mordują tych, którym nie udało się uciec lub ukryć. Mordują wszystkich bez wyjątku – osoby starsze, młode, ale i małe dzieci leżące jeszcze w kołyskach. Podczas pierwszego dnia ginie 57 osób (wg innych źródeł 55). Niemcy idą dalej. Następnego dnia, 29 stycznia 1943 r., pacyfikują Hutę Dzierążyńską i Budy. Ginie wówczas 86 osób, w tym również rodzina męża siostry Zofii – Modesty – rodzice, siostra w ciąży z trójką małych dzieci. Śmierć spotyka ich ukrytych za kopcem ziemniaków,



w pozycji kłęczącej z rękoma złożonymi do modlitwy.

Zofii wraz z całą rodziną udaje się uciec do cici na Zaboreczne. Po latach, Zofia z wdzięcznością wspomina gościnność cici. Choć warunki były bardzo trudne, w jednej izbie mieszkało kilkanaście osób, brakowało wody, panował ogólny chłód, bród, wszawica i świerzby, nigdy nie brakowało im chleba. Wszyscy troszczyli się o siebie nawzajem, starając się przetrwać ten trudny czas. Gdy oddziały niemieckie docierają do sąsiedniej Antoniówki i pojawia się widmo nieuchronnej walki, schronienia udziela im las. Tam udaje im się przetrwać bitwę. Zofia wspomina: „To był straszny młyn. Straszna rzeź. Kule świstały. Po kilku godzinach przestali walczyć. Niemcy wycofali się”. Zofia z rodziną jeszcze przez kilka dni zatrzymuje się w domu cici, a następnie przybywa do domu przybranej babci w Kolonii Dzierążnia. Ze łzami, powraca pamięcią do 15 i 16 lutego, kiedy przyjechali na Kolonię. Miejsce, w którym wydawało się, że będą bezpieczni, już kolejnego dnia spływa krwią jej najbliższych i zapisuje się w pamięci ośmioletniej wówczas Zosi, niezabliźnioną nigdy raną. Nastaje pamiętna środa 17 lutego 1943r. Świtem ojciec budzi starsze córki i każe im wracać na Hutę. Mówi, iż miał sen, w któ-



Zdjęcie wykonane po wyzwoleniu, prawdopodobnie w 1945 roku. Z prawej, Pani Zofia Wrzosek, stojąca obok grobu rodziców, Franciszki i Stanisława oraz siostry Danuty. Z lewej kuzynka Feliksa.



rym kopał trzy doły. Siostry przezornie, wraz z mężem Modesty, udają się do jego rodzinnego domu na Hucie. Jest słoneczny poranek. Mama rozczynia chleb. Kiedy wychodzi wywiesić pranie, spostrzega Niemców. Zofia razem z młodszą siostrą Stasią i przybraną babcią chowają się w słomie na strychu. Cudem od razu zasypiają, więc gdy Niemcy przeszukują dom, nie zdradza ich nawet najmniejszy szmer – na strychu panuje idealna cisza. Rodzice wraz z jedenastoletnią siostrą Danusią nie uciekają. Brakuje na to czasu czy też nie chcą – świadomi, że wówczas Niemcy bardzo dokładnie przeszukaliby całe domostwo, niechybnie znajdując również młodsze dziewczynki? Zostają brutalnie zamordowani przed domem. Mimo upływu lat, wspomnienia te pozostają żywe w sercu



Zdjęcie rodziny Pani Zofii Wrzosek, wykonane prawdopodobnie w 1947 roku. Od lewej, siostra przyrodnia Zuzanna wraz z mężem Tadeuszem. Z przodu najmłodsza siostra Stanisława. Pośrodku Pani Zofia i obok przyrodnia siostra Izabela. Starsze przyrodnie siostry Zuzanna i Izabela po wyzwoleniu, zamieszkały razem z Zofią i Stanisławą w domu rodzinnym w Dzierżni. Po ślubie Tadeusz wprowadził się i tworzyli razem troszczącą się o siebie rodzinę i wspólny wspianiały dom.

Zofii, łzy płyną jej po policzkach, gdy wyznaje: „Płacz matki do tej pory słyszę. [...] Moja matka była taka dobra i tata, to była taka zwarta rodzina. Siostry [...] już były dorosłe, w momencie, kiedy rodzice zginęli. Dzięki temu, że nasza rodzina była taka zwarta, kochająca się [...] wszystkie trzy siostry opiekowały się właśnie nami. One zastąpiły nam rodziców. Z tym, że do domu żeśmy rodzinnego nie wróciły, dlatego że na wiosnę, bliżej wiosny to miało miejsce, była z kolei wysiedlona wieś. [...] i wkrótce do wioski sprowadzili tzw. czarnych. Nasz dom był zamieszkały przez taką rodzinę”. Zofia wspomina, iż podczas nadal niespokojnego okresu, razem z siostrami mieszkały

w różnych domach. Dopiero po wyzwoleniu w 1944 r. mogły powrócić do rodzinnego domu. Podkreśla: „Dom był pusty, nic nie było, ale zaczynałyśmy od nowa, ale była to namiastka domu rodzinnego, bo byłyśmy u siebie”.

Historia Zofii pokazuje, że człowiek jest w stanie przetrwać bardzo wiele. Odrodzić się ze zgliszczy, nawet gdy czasem wydaje się to niemożliwe. Zofia, podobnie jak cztery z jej sióstr i tysiące osieroconych podczas wojny dzieci, przetrwała. Choć drewniane bale rodzinnego domu na zawsze pozostały bliskie jej sercu, to okrucieństwo wojny nauczyło ją, że prawdziwy dom jest tam, gdzie człowiek może znaleźć schronienie

i dzielić się chlebem z najbliższymi, nawet jeśli jest to izba mieszcząca kilkanaście osób czy też otulony białym puchem las. Zofia Wrzosek przeżyła akcję hitlerowską „Dzieci Zamojszczyzny”, pacyfikację rodzinnej wsi Dzierżni, wysiedlenie i pobyt w styczniu w lesie na wozie. Przeżyła śmierć rodziców, siostry oraz bardzo wielu bliskich osób zastrzelonych bestialsko przez Niemców. Zmarła 5 czerwca 2017 r. w wieku 83 lat. Została zapamiętana jako serdeczna, wspianiała, wykształcona kobieta, która poświęciła swoje życie trosce o ciepło domu rodzinnego, opiece nad potrzebującymi i nauczaniu najmłodszych.

*Magdalena Jasińska  
Immortal Amore*

# Lilie – nie tylko od Mickiewicza

**Wiosną w gminie Krynice, na Roztoczu i Grzędzie Sokalskiej brakuje mi tylko jednego: szparagów.**

Pochodzę z Dolnego Śląska, gdzie szparagi są zwyczajnym codziennym warzywem wiosennym, czeka się na nie bardziej niż na jakiegokolwiek nowalijki. To nie jaskółka, a pierwszy pęczek szparagów czyni wiosnę.

Należą do rodziny szparagowatych z rzędu liliopodobnych, część którą zajada się w dorzeczu Odry, Renu, Sekwany, Łaby, Missisipi, Tagu, Loary, Tamizy itd. to młode pędy kwiatowe. Kluczowe jest tu słowo młode, gdy pąki na czubkach otwierają się, by rozwinąć kwiaty, pęd szparaga twardnieje, robi się łykowany i od dołu drewnieje. Dlatego wybieraj te pęczki, które jeszcze się nie rozkwitły.

Drugim ważnym elementem jest świeżość. Szparagi, tak jak większość kwiatów powinna być sprzedawana, przechowywana i przewożona w wodzie. One zwyczajnie więdną, a kto lubi zwiędłe bukiety? Od razu wytłumaczę, jak przechowywać świeże szparagi: po dowiezieniu do domu należy je leciutko podciąć (jakieś pół centymetra wystarczy), wstawić do zimnej wody, przykryć szczelnie folią i wstawić bukiet wraz z wazonem do lodówki. Tak przechowywać można nawet dwa-trzy dni.

## Jak przygotowywać szparagi?

Umyć zimną wodą i niezależnie, czy są to białe, zielone czy fioletove szparagi trzeba odłamać ewentualną zdrewniałą końcówkę. Weź szparaga w dwie ręce jak patyk i nagnij aż sam się złamie. Odłamana końcówka – czasem jest to dwa centymetry czasem, aż pięć – ta końcówka nie jest przyjemna do jedzenia, jest włóknista, a często i zdrewniała. Gdy kiedyś marnowano tony żywności tę część wyrzucało się do kompostownika.

I teraz białe szparagi zwykle obiera się bardzo, ale to bardzo cieniutko, na przykład obieraczką od dołu do wysokości 2/3 całego pędu. Białe szparagi są bardziej pracochłonne w przygotowaniu, tak jak i cała kuchnia francuska, w której królują właśnie te białe.



A za to zielone, domena Amerykanów, wymagają mniej pracy, ale więcej dokładności – mianowicie odcina się nożykiem tylko łuski z 3/4 wysokości pędu.

Szparagi gotuje się krótko, najlepiej na stojąco. Specjalny do szparagów garnek jest wąski i wysoki oraz ma na całą głębokość wyciągane sitko. Zanim doczekałam się tego ustrojstwa gotowałam szparagi na parze lub w zwykłym garnku łamiąc pędy na pół: dłużej gotowałam dolne partie, a kwiaty raptem kilka minut. Oczywiście warzywa wkładamy do gotującej się wody.

Wedle sztuki kulinarnej poprawnie ugotowane szparagi są miękkie ale wciąż jeszcze kruche.

Pierwsze szparagi jem zwykle z wody polane prostym sosem z oliwy z oliwek z sokiem z cytryny, musztardą sarepską i świeżo zmielonym czarnym pieprzem.

Szparagi smakują świetnie również pieczone: rozłóż płasko w naczyniu żaroodpornym, rozgnieć ząbek czosnku i zmieszaj z dobrą oliwą z oliwek, pokrop szparagi, posyp solą i pieprzem. Zapiecz krótko a w wysokiej temperaturze. Na zrumienione szparagi możesz nasypać drobno startego sera dojrzewającego typu graviora/gruyer lub cheddar.

Uwielbiam szparagi grillowane z plasterkami zgrillowanej cytryny, zapiekane w cieście francuskim, smażone, albo zblanszowane tylko (tu lepiej sprawdzają się te zielone) i maczane w ciepłym żółtku na miękko. Gdy poznasz ten smak, ograniczać będzie cię już tylko dostępność szparagów. W naszym zaziółkowym ogródku rosną już od kilku lat, ale plon nie zaspokaja mojej żarłocznej tęsknoty za liliami. Na szczęście obie niemieckie sieci marketów sprzedają wiosną szparagi, niestety podróżują one aż z Włoch a nawet z Hiszpanii – podczas gdy nasze opolskie, dolnośląskie czy lesznieńskie pola wysyłają szparagi na drugą stronę Odry. O śladzie węglowy!

## Na koniec jeszcze przepis na zupę szparagową.

Szparagową a nie ze szparagów. Przepis jest ponoć rodem z dalekiej Francji, ale świetnie nadaje się na czasy obecnego kryzysu, bo to tanie, acz wykwinne danie. Zupę robi się wody po gotowaniu szparagów! Wzbogaciłam ją o gotowanie wraz ze szparagami tych odłamanych końcówek. Obieram je grubo i wrzucam już do zimnej wody, by powstał wywar jeszcze treściwszy. Odcedzam wszystko, teraz z czystym sumieniem mogę skompostować resztki.

Wodę trzeba zagęścić skrobią ziemniaczaną, doprawić do smaku solą i dużą ilością pieprzu. Na dno wazy wbić kilka żółtek i rozprowadzić je kilkoma łyżeczkami wody lub zupy. Powoli wlać gorącą (nie wrzącą!) zupę, tak by żółtka się nie ścięły. Tę zupę lubię podawać z koperkiem (tak, tym z zamrażarki). Pychota!

Ewa Garniec/Zaziółtek

# KRZYŻÓWKA Z ERNESTEM

1		2	30	14	3		4		5	29	6		7	33	8				9	28
	51										47				15					
10			21				2	24			11			48			12			26
	9																	52		7
13		3					14		20				11			15				
									44		34				16	36				
17					18	18				22		19		6						
								8			20	49, 31							13	
		21	41	22				40					23					43		45
24	19														37					
25					12			26			27		10		39			28		50
										29									27	
30			25				46		4			31			17		38			
	42																			
32				16		33		1			35				34				23	32

	1	2	3	4		5	6	7		8	9	10	11	12	13		14	15	16
	17	18		19	20	21	22	23	24	25	26	---	27	28	29	30	31	32	
	33	34	35	36	37	38		39	40	41	42	43		44	45	46	47	48	49
	50	51	52																

## POZIOMO:

- 1 Pantera, lampart
- 5 Słynny obraz Van Gogha
- 10 Urządzenie do chłodzenia
- 11 Polska waluta
- 12 Ostry lub rozwart
- 13 Istota rozmowy
- 14 Leśny, „budzik”
- 15 Zatar, waśń
- 17 Ręcznie wykonana rzecz
- 19 Wyładowanie atmosferyczne
- 21 Miejscowość w gminie Krynice
- 23 Miasto nad rz. Adygą – Włochy
- 25 Stan w USA

- 27 Tarte ciasto z dżemem
- 29 Dźwięk a
- 30 Zatoka Liońska – Francja (dwuwyrzowa nazwa)
- 31 Impreza pod chmurką
- 32 Miejsce cięcia piły
- 33 Piętnaście minut
- 34 ... piękności szkodzi

## PIONOWO:

- 1 Świecznik
- 2 Fragment rozerwanego pocisku
- 3 Rzetelna analiza mocnych i słabych stron firmy
- 4 Ministerstwo Kultury i ... Narodowego
- 5 Ryster lub Celińska

- 6 Włoski laskowy nerkowiec
- 7 Księgowa
- 8 Powstanie
- 9 Wykładnia prawa, wyjaśnienie
- 12 Czynność pielęgnacyjna przy dziecku
- 16 Szeregowiec służący przy oficerze
- 18 Rozpoznanie choroby
- 20 Dzień w tygodniu
- 22 Wierzba purpurowa
- 24 Nosi czerwone szelki
- 26 Nieład na głowie
- 28 Dorosła postać owada
- 29 Liść w zupie
- 31 Talon

Polecamy wiosenne ćwiczenie umysłu z krzyżówką Ernesta! Spośród rozwiązań (wystarczy podać główne hasło) rozlosujemy tylko jedną nagrodę rzeczową o wartości 100 zł. Rozwiązania należy przesłać drogą elektroniczną obowiązkowo z Kartą Zgłoszenia dostępną na stronie internetowej [www.krynice.naszgok.pl](http://www.krynice.naszgok.pl)

(w zakładce: Do pobrania) na adres: [gok\\_krynice@poczta.onet.pl](mailto:gok_krynice@poczta.onet.pl) lub zwykłą pocztą na adres GOK Krynice 1c, 22-610 Krynice, można też wrzucać do skrzynki pocztowej na ścianie GOK albo dostarczyć osobiście do końca maja.

Rozwiązaniem krzyżówki z nr 31 jest myśl noblisty prof. Ernesta

Rutherforda: **Liczy się tylko fizyka, wszystko inne jest jak zbieranie znaczków**. Szczęście w losowaniu nagród miały: **Krystyna Legieć** i **Danuta Szokało**, mieszkanki Krynicy. Serdecznie gratulujemy! Po odbiór nagród zapraszamy do GOK w Krynicy.